ANUL IV. — Nr. 942 EDIȚIA A DOUA JOI, 12 SEPTEMBRE 1891

NUMĔRUL 10 BANI

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI
și se plătesc tot-d'a-una 'nainte

În Bucureștĭ la casa Administrațieĭ.
Din *Județe* și *Străinătate* prin mandate postale.
Un an în țară 30 leĭ; în străinătate 50
Șease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13

Un număr în Străinătate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuib strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANI

ANUNCIURILE
Din BUCUREȘTĬ și JUDEȚE se primesc NUMAĬ la ADMINISTRAȚIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administrație și la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . 0.30 b. linia
„ „ „ III . . . . . 2.— leĭ „
„ „ „ II . . . . . 3.— leĭ „
Inserțiunele și Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioșcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

Tăria Guvernuluĭ
BOALA CARMEN-SYLVEI
Reforma Magistraturei
Accidentele lucrătorilor
CESTIUNI JURIDICE
Studenții la Sinaia
UN TOAST
UN VITEAZ

București, 11 Septembre 1891.

Tăria guvernuluĭ

Ca să te convingĭ că guvernul ce ne cârmuește e un guvern slab, prost, incapabil, nu e nevoe să'țĭ bațĭ capul să vezĭ ce reforme a făcut și ce are de gând să facă pentru țară; e destul să daĭ cu ochiĭ de un Vernescu, Exarcu, Ilariŭ Isvoranu pe banca ministerială. Nicĭ nu maĭ pomenesc de președintele consiliuluĭ, simplă păpușă de paradă, devenit celebru de când a sintetizat programul guvernuluĭ în nemuritoarele cuvinte: *„Școala și biserica din care a eșit armata ce a făcut independența țereĭ.“*

Și cu toate acestea acest guvern, ce numeră nulitățĭ patente, e un guvern tare și va continua să maĭ stea la putere multă vreme.

Afirmațiunea noastră poate să pară paradoxală și cu toate acestea e adevĕrată. În adevĕr, tăria și slăbiciunea unuĭ guvern nu atârnă numaĭ de la valoarea luĭ intrinsecă, maĭ atârnă și de opozițiunea ce'l combate și luptă pentru rĕsturnarea luĭ. Cu opozițiunĭ puternice și pline de energie, guvernele cele maĭ tarĭ se pot găsi în momente de slăbiciune, când pot fi rĕsturnate. Cu opozițiunĭ slabe, moleĭ, fără vlagă, cum e opozițiunea noastră, guvernele cele maĭ slabe pot să doarmă somnul fericițilorr, fără nicĭ o grijă că aŭ să fie rĕsturnate.

Și în adevĕr, numaĭ slăbiciunea opozițieĭ, care are o atitudine greșită și nepopulară, face toată tăria guvernuluĭ.

Ziarele opoziționiste țipă contra guvernuluĭ și'l strigă să lase frânele din mână; ele îĭ strigă incapacitatea, cetățeniĭ o văd și cu tóte aceste stau nepăsătorĭ. De ce? Pentru cuvîntul simplu că toate sbuciumările opozițieĭ nu sînt de cât simple strigăte de „scoală tu să șez eŭ,“ fără să ofere nimic ce să încălzească și să pasioneze pe cetățenĭ.

Și în adevĕr, la ce cetățeniĭ ar lua parte și ar ajuta opoziția, când nu vĕd nicĭ o deosebire în bine în ideĭ între ea și cel de la guvern?

În politica exterioară și guvernul și opoziția sînt de aceeașĭ părere: să lase conducerea întreagă în mâinile regeluĭ, iar miniștriĭ și parlamentele să confirme pur și simplu faptele deja împlinite, să fie reduse la simple biurourĭ de înregistrare. Maĭ mult încă, opoziția este pentru o politică și maĭ nemțească, ceea-ce o face și maĭ nepopulară.

De ne întoarcem la politica internă aceiașĭ asemănare.

Opoziția este pentru fortificațiĭ. Dar și guvernul este pentru fortificațiĭ. Politicianiĭ de la guvern aŭ combătut el fortificațiile, câtă vreme aŭ avut nevoe să agite masele, să stabilească curentul opinieĭ publice în favoarea lor; însă de cum aŭ ajuns la putere, din ceĭ maĭ neîmpăcațĭ dușmanĭ aŭ devenit ceĭ maĭ calzĭ partizanĭ aĭ fortificațiilor. Știŭ că regele vrea fortificațiile, și ca să'ĭ facă pe plac și să se menție la putere, le susțin și eĭ, maĭ cu foc ca opoziția.

Dar poate că opoziția ar voi să facă niscaiva reforme largĭ, care să îmbunătățească clasa desmoștenițiilor, poate că opoziția este pentru o maĭ largă împroprietărire a sătenilor? Doamne ferește! *Voința Națională* de aseară, respunzênd unuĭ ziar ce o întreba de ce nu'șĭ dă părerea în privința proiectuluĭ D-luĭ Poni, spune curat că pe liberaliĭ-naționalĭ nu-ĭ importă asemenea lucrurĭ, nicĭ nu vor să știe de așa ceva; „acéa ce importă, zice ziarul, e să știm dacă avem un ministru omogen, dacă ne găsim într'o situațiune normală.“

Cu alte cuvinte, pentru noĭ reformele sunt ceva de tot secundar, lucrul principal pentru noĭ e să vĕ cărăbănițĭ de la putere și să ne facețĭ loc noue.

Și când lucrurile stau așa, când te gândeștĭ că statul major liberal-național e acelașĭ ca pe vremea colectivitățeĭ de tristă memorie dupe vremea luĭ Ion Brătianu, nu e firesc ca cetățeniĭ, resturnând guvernul actual, să se aștepte la un guvern și maĭ rĕŭ? Nu e firesc să'șĭ zică fie-care:

— Așa este, guvernul e rĕŭ, prost, incapabil, dar opoziția este și maĭ rea. Atuncĭ de ce să ne maĭ batem capul cu resturnărĭ zadarnice?

Iată de ce guvernul este tare.

F.

TELEGRAME

PARIS, 10 Septembrie. — Foile de seara primesc în mod favorabil noile mĕsurĭ în privința pașapoartelor în Alsacia-Lorena.

COLONIA, 10 Septembrie. — *Gazeta de Colonia* zice că schimbarea ministerială în Serbia fiind neînlăturabilă și D. Pasici nevoind să lucreze nicĭ în contra D-luĭ Vuici, nicĭ în contra vechiuluĭ sĕŭ coleg, D. Taușanovici, este verisimil că o altă persoană va fi însărcinată cu formarea cabinetuluĭ și că D. Pasici va lua legațiunea din Petersburg.

SARATOW, 10 Septembre. — Adunarea regională a decis să ceară guvernuluĭ oprirea exportuluĭ ovĕzuluĭ și a meiuluĭ.

VIENA, 10 Septembre. — Ziarele anunță că Reichsrathul va fi convocat pentru 10 Octombre; Delegațiunile se vor întruni la Viena la 9 Noembre.

MESSINA, 10 Septembre. — Un cutremur undulatoriŭ de pămînt s'a produs la 4 ore dimineață; populația a fost alarmată, dar nicĭ o stricăciune nu s'a produs.

BOALA REGINEI

Citim în *Monitorul Oficial*:

Pallanza, 9/21 Septembrie 1891.

Sănătatea M. S. Regineĭ urmează a se îmbunătăți și maĭ mult. Durerile sunt maĭ puțin simțitoare și maĭ rarĭ. Puterile și mișcările revin treptat, iar nopțile sunt maĭ liniștite; cu toate acestea restabilirea complectă a sănătățeĭ Majestățeĭ Sale cere un repaus maĭ îndelungat.

Pallanza, 10 Septembre.

Un comunicat a D-ruluĭ Theodory zice că starea de sănătate a M. S. Regineĭ Elisabeta s'a îmbunătățit în mod simțitor de vr'o câte-va zile, durerile sunt maĭ rare și maĭ puțin intense; puterile și mișcările revin în mod gradat; nopțile sunt maĭ liniștite, dar are nevoie încă de o mare odihnă.

— Regina Italieĭ și ducesa de Genua muma sa aŭ sosit la 4 ore din Stresd la Pallanza ca să facă visită Regineĭ Românieĭ lângă care aŭ stat un ceas. Populația le-a făcut o primire din cele maĭ respectuoase.

DIN MILANO

Corespondență particulară a „Adevĕruluĭ“

Milano, în 7 (19) Septembre 1891.

Domnule Director,

Te veĭ mira primind această scrisoare de la un prieten pe care de sigur l'aĭ uitat șĭ, înainte de a ceti conținutul, aĭ să te grăbeștĭ a vedea semnătura. Dar eŭ n'am uitat țara românească în care am petrecut câte-va lunĭ încântătoare și maĭ ales, nu te am uitat pe tine, scumpe amice, care aĭ fost călăuza mea pe pământul românesc. De aceia, am urmărit tot-d'auna cu atențiune cele ce se petrec pe la voĭ, și am aflat cu plăcere fondarea *Adevĕruluĭ*, la care de sigur nu știĭ că sunt abonat de aproape doĭ anĭ. Dacă te îndoieștĭ, spune administratoruluĭ tĕŭ să 'țĭ prezinte registrele și veĭ găsi de sigur înscris numele meŭ.

Precum știĭ, sunt medic și ca atare este firesc să urmăresc cu interes unele cazurĭ interesante din punctul de vedere științific. Un asemenea caz mi-a părut a fi boala Regineĭ Românieĭ. Din cele ce am citit prin ziare era greŭ de a'mĭ face o opiniune. Am fost dar la Venezia unde am rude șĭ, fără a fi observat, am vĕzut pe M. S. Regina în treĭ rêndurĭ, odată la Lido, o altă dată cu ocaziunea uneĭ plimbărĭ cu gondola și în fine pe balconul otreluĭ Danieli. Am avut onoarea de a fi primit și de Generalul Theodori, cu care am convorbit; el mi-a repetat aceleașĭ lucrurĭ pe carĭ le citisem în ziare, dar cu unele amănunte interesante din punctul de vedere patologic.

În urmă m'am întors la Milano, o zi după ce perechea regală plecase spre țĕrmurile Laculuĭ Majore și, în momentul în care îțĭ scriŭ aceste rînduri, aflu cu plăcere că s'a produs o îmbunătățire în starea Regineĭ.

Această îmbunătățire subită după o boală atât de grea ca cea diagnosticată de medicĭ, 'mĭ-a confirmat ideia pe care mi-o formasem deja, când eram la Venezia și pe care țĭ-o comunic.

Nu e treaba mea de a examina carĭ aŭ putut fi cauzele ce aŭ produs boala Regineĭ D-tră. Ceea ce știŭ este, că din tot ce am vĕzut și am auzit, am dobândit convincțiunea că augusta bolnavă nu suferă de alt nimic de cât de o *isterie* însoțită de toate manifestațiunile aceșteĭ boli *fin de siècle*. Toate celel'alte complicațiunĭ de carĭ a fost vorba, în consultațiunile medicale, la chiar în comunicatele oficiale, nu sunt de cât urmările boaleĭ principale. S'a atribuit bieteĭ Regine o sumedenie de bolĭ din carĭ una ar fi destulă pentru a face dintr'însa o bolnavă incurabilă. S'a vorbit de *congestiune rachidiană*, de *atonia inimeĭ*, ba chiar de *tuberculoză a crieruluĭ*. Toată această înspăimântătoare nomenclatură se reduce pentru mine la manifestațiunĭ *isterice* pe carĭ orĭ ce medic le poate observa la asemenea bolnavĭ. N'are cine-va de cât să viziteze institutul D-luĭ Charcot la Paris și va vedea aceleașĭ complicațiunĭ și altele încă maĭ stranii producêndu-se zilnic. Dar nĭ se va obiecta: „atuncĭ de unde provin durerile la ceafă, la extremitățĭ, de unde provine dificultatea de nutrițiune, starea febrilă care s'a înălțat une-orĭ până la 40 de grade, etc.?“ Aceĭ carĭ fac aceste obiecțiunĭ nu cunosc până la ce grad boalele sistemuluĭ nervos influențează asupra întreguluĭ organism uman, maĭ ales la sexul femeiesc. Eŭ merg maĭ departe și sunt gata a dovedi că o mare parte din manifestațiunile secundare ale boaleĭ Regineĭ a fost resultatul uneĭ *simulațiunĭ isterice*. Să mĕ esplic:

Nu există pe lume o boală în care prefăcătoria nervoasă să joace un rol maĭ mare de cât în *isterie*. Minciuna bolnăvicioasă este atât de perfectă în asemenea cazurĭ în cât adese orĭ chiar medicul este înșelat. El constată febra, une orĭ chiar febră violentă, congestiunĭ în diferite părțĭ ale trupuluĭ, turburărĭ în funcțiunile digestive, ale inimeĭ, ale vedereĭ, ale auzuluĭ; în fine, tot felul de complicațiunĭ, carĭ, la prima vedere, ar putea da loc la o diagnostică din cele maĭ grave. În urmă însă, se arată că toate acestea nu sunt de cât efectul uneĭ *simulațiunĭ isterice*. Dar să ne înțelegem bine! Simulațiunea isterică nu este o prefăcătorie intenționată și raționată, ci o stare bolnăvicioasă care face parte integrantă a boaleĭ însă-șĭ. Adese orĭ bolnavul este în bună credință că suferă complicațiunile de carĭ am vorbit. Durerile și cele-l'alte manifestațiunĭ morbide se produc, dar cauza lor este *reflexul nervos*.

Acĭ găsesc eŭ explicația științifică a boaleĭ Regineĭ. Aceasta nu dovedește că boala e ușoară, căcĭ nimic nu este maĭ rebel tratamentuluĭ rațional de cât afecțiunile sistemuluĭ nervos. Ele te surprind, te amăgesc, te silesc une-orĭ a pipăi și a trece de la un tratament la altul.

Eĭ bine! Boala Regineĭ, maĭ ales ultima eĭ fază, este fără îndoială un caz caracterizat de *simulațiune isterică*.

Dacă n'ar fi altă dovadă, este destul de a observa îmbunătățirea subită ce s'a produs îndată după plecarea din Venezia.

Cum s'ar putea explica, ca un bolnav care iĭ suferea de *congestiune rachidiană, de atonie a inimeĭ, de durerĭ grozave, de o imposibilitate aproape complectă de a se nutri*, să intre ca prin minune în convalescență, dacă toate aceste manifestațiunĭ n'ar fi fost rezultatul saŭ, maĭ bine, reflexul uneĭ afecțiunĭ nervoase în care schimbările, în rĕŭ, ca și în bine, se produc într'un mod brusc, după cum se modifică aerul ambiant și împrejurările morale și externe carĭ aŭ produs boala principală?

Sunt dar convins că Regina D-tră este pur și simplu atinsă de *isterie* și rĕŭ fac aceĭ carĭ cred de cuviință a ascunde felul boaleĭ. *Isteria* nu e o boală rușinoasă; din contră, ea este o afecțiune ce atinge maĭ ales clasele înalte și cultivate. *Nevroza*, sub toate formele eĭ, este o boală aristocratică. Unde vezĭ maĭ multe cazurĭ de alienațiune mintală de cât în familiile Suverane?

Iată ce m'am crezut dator a 'țĭ scri, scumpe prietene; fă cu scrisoarea mea ce veĭ crede de cuviință.

Lorenzo.

Studenții la Sinaia

Ierĭ, cu trenul de 8 și 50 m. dimineța, delegațiĭ universitățilorr din peninsula balcanică, însoțițĭ de câțĭ-va studențĭ ieșenĭ și conduși de comitetul de recepțiune al studenților bucureștenĭ, aŭ plecat în escursiune la Sinaia.

La gară, un mare numĕr de studențĭ bucureștenĭ și ieșenĭ, venițĭ să salute pe colegiĭ lor.

D. Dudescu, sub-șeful găreĭ de Nord, cu amabilitatea-ĭ cunoscută, puse la dispoziția studenților un vagon separat de cl. III-a, vagonul tinerimeĭ democratice.

Trenul porni.

Delegațiĭ streinĭ și comitetul de recepție din Bucureștĭ, obosițĭ de atâtea zile agitate și noptĭ nedormite, căutaŭ fie-care să profite de drumul liniștit, pentru a se odihni.

Multora li se închideaŭ ochiĭ fără voie și capetele li se lăsaŭ pe piept de oboseală, uniĭ se întinseră gospodărește pe băncĭ și adormiră.

Monotonia aceasta, de care eŭ profitaiŭ pentru a lega cunoștință cu delegațiĭ strĕinĭ și a mĕ informa de câte una și alta din patriile lor respective, țînu până aproape de gara Ploeștĭ.

De la Periș se telegrafiase la restaurantul din gara Ploeștĭ ca să fie pregătit un dejun pentru delegațiĭ streinĭ.

Atâta fu de ajuns pentru ca intrarea studenților în gara orașuluĭ libertățeĭ, să devie o intrare triumfală.

La Ploeștĭ

Încă înainte de a intra trenul în gară, se respândi în vagon vestea că la Ploeștĭ este manifestație mare.

Se zăreaŭ steagurĭ și se vedea o mulțime compactă pe peron.

Când trenul intră în gară, muzica militară intonă *Deșteaptă-te Române*, în mijlocul uralelor unuĭ numĕr imens de Ploeștenĭ.

După oprire, abia cu mare greutate se putu face loc printre mulțimea compactă, plină de entusiasm, care aclama într'una pe studențĭ.

În sfîrșit, cu chiŭ cu vaĭ, studențiĭ reușiră a forma un cerc pe peron în fața delegațiuneĭ orașuluĭ Ploeștĭ, venită a le ura bună-venire.

D. *Romanescu*, profesor la liceŭ, ură în termenĭ călduroșĭ bună-sosire studenților streinĭ și românĭ în orașul Ploeștĭ. D-sa își exprimă dorința de a vedea întreg poporul român îmbrățișând marea idee, care a adunat azĭ la un loc pe reprezentanțiĭ cultureĭ balcanice.

D. *Ghiță Ionescu* vorbi din partea primărieĭ comuneĭ, și își exprimă bucuria revedereĭ cu studențiĭ, pe carĭ acum doĭ anĭ, orașul Ploeștĭ îĭ găzduise.

Maĭ vorbi un student originar din Ploeștĭ, un elev al liceuluĭ și D. Zaharia Antinescu, care recită o poezie întocmită *ad-hoc*, grație fecundeĭ sale muze.

D. *C. Rados*, președintele delegațiuneĭ greceștĭ, rĕspunse declarând că e uimit de această mișcare spontanee a unuĭ popor întreg, plin de entusiazm pentru o ideie mare.

El încheiă strigând: Trăiască România! Trăiască Ploeștiĭ orașul libertățeĭ!

Aceste strigăte le repetară pe rînd delegațiĭ bulgarĭ și sîrbĭ.

D. *Antonescu*, în numele studenților bucureștenĭ, și într'o cuvîntare plină de foc, mulțumi Ploeștenilor pentru această frumoasă primire, care este o încurajare pentru tinerime în lupta începută.

Intrarăm apoĭ în restaurantul găreĭ, unde o masă lungă era întinsă.

Studențiĭ îmbucară câte ceva, apoĭ seria toasturilor începu.

D. Rados bĕu pentru Ploeștĭ, orașul libertățeĭ.

D. Filadelfos pentru femeile ploeștence.

Apoĭ se ridică un toast unanim și plin de entusiazm pentru Gherea, marele nostru critic, care era de față și care abia 'șĭ putu stăpâni emoțiunea când rĕspunse bênd pentru emanciparea poporuluĭ, ceĭ maĭ puternic stâlp al viitoareĭ confederațiĭ balcanice.

În sfîrșit, nemilosul clopot ne chemă la vagon și, în sunetul muzicei, în uralele și aclamațiunile cetățenilor, trenul porni.

La Câmpina

Când ajunserăm la stația Câmpina, o altă surprisă plăcută ne aștepta.

Vagonul nostru fusese pus de astă-dată la urmă și, pe când nicĭ gândeam, ne pomenim de o dată acoperițĭ de o ploae de florĭ și de strigătele de: *Bine ațĭ venit!*

Eraŭ damele din Câmpina, carĭ se grăbiseră a eşi întru întâmpinarea studenţilor cu tot ce găsiră maĭ graţios şi maĭ dulce: florile.

In fruntea lor, D-ra Maria Ionescu, o studentă a facultăţeĭ de ştiinţĭ din Bucureştĭ, cu o graţie fără marginĭ, întrupând frumosul cu ştiinţa, după ce 'şĭ isprăvi florile din coş, ne ură bună venire.

Delegaţiĭ streinĭ fură prezentaţĭ damelor din Câmpina şi toţĭ studenţiĭ descinseră din vagon. Eraŭ aşa de încântaţĭ de această surprindere plăcută, în cât nu băgară de seamă clopotul şi fluerul şi abia când trenul se puse în mişcare, eĭ se luară la fugă după dênsul şi abia cu greŭ putură să se urce toţĭ, în mijlocul aclamaţiunilor D-nelor şi D-relor din Câmpina, care fluturaŭ cu batistele până nu se maĭ zări trenul.

La Sinaia

De la Comarnic, un Domn inspector al căilor ferate, al căruĭ nume regret că 'mĭ scapă, ne oferi un vagon de clasa I.

Ajunşĭ în reşedinţa de vară a Regeluĭ şi a *high-lifuluĭ*, la orele 1 şi jum. găsirăm pe peron numaĭ câţĭ-va oamenĭ.

Aceasta ne cam descurajă şi, după ce luarăm un pahar cu apă la cofetăria D-luĭ Rigler, lăsarăm acolo paltoanele şi pornirăm spre Castelul Peleş, trecênd prin monastire. De la cofetărie, D-niĭ N. D. Popescu, Guérin şi Gărdescu, ajutor de primar din Sinaia, bine-voiră a ni se oferi drept călăuze.

Ajunşĭ la palat, după multă aşteptare, obţinurăm în fine permisiunea castelanuluĭ de a visita locuinţa regală.

Intrară întâiŭ delegaţiĭ streinĭ şi la eşirea lor, studenţiĭ ieşenĭ şi bucureştenĭ.

Ieşind de la palat, ne întâmpinară D. Ionescu, consilier comunal, şi D. poliţaiŭ al oraşuluĭ Sinaia, rugându-ne să ne coborâm la restaurantul Ungarth, unde primăria în unire cu cetăţeniĭ voeşte să ne ofere o mică gustare.

Dar mica gustare ajunse un adevĕrat banchet, cu muzica, cu toasturĭ şi se încheie cu o sêrbă pe iarba verde.

Perdusem un tren, ne era teamă să nu perdem şi pe cel din urmă. De aceia mulţumind plinĭ de recunoştinţă D-luĭ Vlădoianu, D-ruluĭ Ionide şi tuturor acelora carĭ nu voiseră să lase pe studenţĭ să plece din Sinaia fără o amintire plăcută, studenţiĭ formară un monom şi cu muzica în frunte porniră la gară, unde o nouă sêrbă încheiă frumoasa excursiune.

Trenul pleacă în mijlocul aclamaţiunilor şi al strigătelor de: *La revedere!*

La Ploeştĭ, D-şoara Popescu Ciocănel oferi delegaţilor streinĭ un buchet frumos şi la orele 10 sosirăm în Bucureştĭ obosiţĭ dar încântaţĭ.

Studenţiĭ sêrbĭ aŭ plecat azĭ dimineaţă prin Giurgiu la Belgrad.

Studenţiĭ bulgarĭ pleacă tot azĭ, la orele 5 jum. p. m.

Studenţiĭ grecĭ rĕmân până Vinerĭ.

P.S. Am uitat să spun că la Sinaia, înainte de a ne pune la masă, am fost fotografiaţĭ în grup de D. fotograf Alfred Braud.

Reporter

UN TOAST

Iată toastul ţinut de studentul în medicină Haralamb G. Lecca la banchetul studenţilor de Lunĭ seară.

Ne-am adunat aicea din patru ţĕrĭ vecine,
Ca să ne strîngem mâna ca nişte tinerĭ bravĭ
Şi să luptăm cu-aceia ce vor să ne închine
Şi să ne facă sclavĭ.
Ne-am adunat să 'nfrîngem grozava cotropire
A celor ce se uită la noĭ cu gând duşman;
Ne-am adunat să 'ntindem o horă de unire
Din Dunărea bătrînă şi până'n Matapan.
Decĭ, azĭ, în nouĕ zecĭ şi unu opt sute şi o mie,
Când ne'ndrunăm cu toţiĭ spre-o tainică frăţie,
Când inima ne bate de sentimente marĭ,
In astă zi solemnă, Grecĭ! Sêrbĭ! şi voĭ Bulgarĭ!
Nădăjduind că-om face o singură putere,
Româniĭ vĕ zic vouĕ: **Amici, la revedere!**

REFORMA MAGISTRATUREI

Observărĭ asupra legeĭ pentru judecătoriile comunale şi de ocoale.

S'a numit o comisiune de jurisconsulţĭ carĭ să alcătuiască un proiect de lege pentru organizarea judecătoriilor comunale şi de ocoale. Jurnalele anunţă că D. D. Alexandrescu, secretarul general al ministeruluĭ de justiţie, a şi întocmit proiectul, care urmează a fi supus în desbaterea Camerilor, îndată ce se vor deschide. Să sperăm că făgăduinţa va fi ţinută şi că, în fine, se vor pune şi pe urgisiţiĭ judecătorĭ de ocol în rîndul magistraţilor.

Nu cunosc proiectul D-luĭ D. Alexandrescu; prin urmare nu pot vorbi nimic asupra luĭ. Mĕ voiŭ mărgini a face oare-carĭ observărĭ asupra legeĭ în vigoare şi a arăta neajunsurile eĭ, pe carĭ le-am putut constata în timpul cât am fost şi eŭ la o judecătorie de ocol.

*

Legea din 9 Martie 1879 înfiinţează câte o judecătorie comunală în fie-care comună rurală şi în *tîrgurile carĭ nu sunt reşedinţe de judecătoriĭ de ocol* (Art. 1).— Sunt o mulţime de tîrgurĭ, comune rurale, în carĭ se află câte o judecătorie de ocol şi în carĭ, după această dispoziţiune, nu pot exista judecătoriĭ comunale, iar pricinile carĭ cad în competinţa lor, se judecă de-a dreptul de judecătorul de ocol. Cred că suprimarea judecătoriilor comunale din asemenea tîrgurĭ este un rĕŭ, este în dauna locuitorilor.

Şi iată motivele pe carĭ mĕ întemeez pentru a susţine această părere.

Care fost scopul legiuitoruluĭ când a creat judecătoriile comunale? Scopul urmărit a fost de a pune justiţia maĭ la îndemâna justiţiabililor, şi ca justiţia să se dea sătenilor după ideia ce o aŭ eĭ însuşĭ despre dreptate şi echitate. Şi singuriĭ judecătorĭ carĭ îndeplinesc această condiţie, carĭ cunosc obiceiurile pământuluĭ şi carĭ să pue maĭ mult interes pentru a împăca prigonirile întâmplate între locuitorĭ, nu pot fi de cât locuitoriĭ singurĭ.

Lipsa judecătoriilor comunale din tîrgurile comune rurale, reşedinţe de judecătoriĭ de ocol, înlătură acest scop. Nu se poate spune că în asemenea tîrgurĭ se nasc, între oamenĭ, pricinĭ de altă natură, de cât acele carĭ se nasc între sătenĭ, fiind-că de obiceiŭ aceste tîrgurĭ nu formează ele singure o comună, ci în unire cu un numĕr oare-care de sate. Aşa, să daŭ ca pildă Paşcaniĭ din judeţul Suceava, tîrg care formează comună cu alte 12 cătune şi care cuprinde la zece miĭ de contribuabilĭ. Prigonirile dintre locuitoriĭ acestor două-spre-zece sate se judecă de judecătorul de ocol din Paşcanĭ. Neajunsurile sunt maĭ multe. Să citez câte-va din ele.

a) Judecătorul de ocol nu este judecătorul firesc al acestor prigonirĭ; prin urmare, se înlătură scopul legiuitoruluĭ.

b) Impricinaţiĭ sunt lipsiţĭ de instanţa de apel, li se răpeşte fără nicĭ un just motiv, una din garanţiile bune justiţieĭ. In adevĕr, toate pricinile carĭ intră în căderea judecătoriilor comunale, se judecă cu drept de apel la judecătoria de ocol (art. 13). Când împricinatul stă într'un sat care formează comună cu un tîrg reşedinţă de judecător de ocol, pricina luĭ se va judeca de acest judecător, a căruĭ hotărîre e supusă recursuluĭ la tribunal şi pentru care partea nemulţămită, dacă ar vrea să-l facă, ar trebui să plătească timbru de cincĭ leĭ, plus enormele taxe a portăreilor, pe când apelul la judecătoria de ocol nu l'ar costa nicĭ un ban. O mare nedreptate.

c) Se aduc trăgănirĭ în judecată şi perdere de timp pentru muncitorĭ.—Judecătoriile comunale judecă Duminica şi în zilele de sĕrbătorĭ, când oameniĭ nu lucrează; tocmaĭ zilele în carĭ nu ţin şedinţă judecătoriĭ de ocol. Nefiind judecătorie comunală, oameniĭ sunt nevoiţĭ să peardă zile întregĭ aşteptând prin salele judecătoriilor de ocol, venind de zece orĭ pentru aceiaşĭ pricină de 2 leĭ şi fiind supuşĭ tuturor şicanelor proceduréĭ, sustrăgându-se, ast-fel, de la muncă o mulţime de braţe. Şi la urmă tot eĭ sunt în pagubă; căcĭ chiar câştigând aceĭ doĭ leĭ pentru carĭ se judecă lunĭ întregĭ, pierd înzecit, socotind timpul perdut tocmaĭ când braţele lor eraŭ maĭ trebuitoare.

d). *Le îngreuiază prea mult lucrările judecătorilor de ocol.*—Lipsind judecătoriile comunale, se introduc, la judecătoria de ocol, un numĕr foarte mare de acţiunĭ al căror obiect este: o păreche de opincĭ, un fier de plug, doĭ leĭ împrumutaţĭ la cârciumă, şi alte nimicurĭ de aceastea, nimicurĭ pentru judecătorul de ocol şi lucru mare pentru sătean. La Paşcanĭ, de pildă, sunt câte 20-25 procese pe zi, din carĭ cea mare parte intră în căderea judecătoriilor comunale. Inchipuiască-şĭ orĭ cine ce muncă trebue să aibă un judecător plătit cu 200 leĭ pe lună, judecător care trebue să facă zece cărţĭ de judecător pe fie-care zi, avînd un singur scriitor plătit cu 90 leĭ pe lună, pe când ajutorul trebue să facă proteste de poliţă, să facă constatările la faţa loculuĭ, să îndeplinească delegaţiunile tribunaluluĭ, să reguleze tutelele sătenilor, şi să se ocupe cu lucrările de cancelarie, aşa de numeroase la o judecătorie de ocol.

Aceste sunt motive destul de puternice carĭ ar trebui să îndemne pe noul legiuitor să înfiinţeze judecătoriile comunale chiar şi în tîrgurile comune rurale unde sunt judecătoriĭ de ocol.

In numĕrul viitor voiŭ vorbi despre alcătuirea judecătoriilor comunale.

Arthur Gorovei.
Licenţiat în drept, avocat.

Accidentele lucrătorilor

BERNA, 10 Septembrie. — In şedinţa de azĭ a Congresuluĭ internaţional pentru accidentele lucrătorilor, D. de Boedicker, preşedinte al oficiuluĭ de asigurare al Imperiuluĭ german a expus diferitele fase ale asigurăreĭ contra accidentelor în Germania; a indicat progresele gradate ale legislaţiuneĭ asupra materieĭ şi stăriĭ de autonomie împinsă până la extrema instituţiuneĭ.

INFORMAŢIUNI

Exc. Sa. D. F. Hoorickx, ministrul plenipotenţiar al Belgieĭ, întorcêndu-se din congediŭ, a reluat direcţiunea Legaţiuneĭ Regale.

—✠—

Comisiunea examenuluĭ de bacalaureat, sesiunea Septembrie, se compune din D-niĭ Al. Vitzu, pentru ştiinţ. naturale; Gogu, pentru ştiinţ. matematice; Al. Marin, pentru ştiinţ. fizico-himice; Z. Demarat, pentru limbile greacă şi latină; Coco Demetrescu, pentru limba franceză şi filozofia; P. Cernătescu, pentru Istorie şi geografie; Gr. Tocilescu, pentru limba română.

Inscrierile aŭ început deja şi ţin până la 14 c. orele 6 seara.

—✠—

D. Christofi Zerlenti, senator, dupe o absenţă de cât-va timp în streinătate s'a întors în Capitală.

—✠—

Citim în *L'Indépendance roumaine*:

Ni se anunţă că D. Nic. Filipescu are intenţiunea de a părăsi ţara la începutul luneĭ Noemvrie şi de a se duce să se stabilească pentru cât-va timp în streinătate.

D. Filipescu îşĭ va depune mandatul de deputat.

Când vom vedea-o, o vom crede

—✠—

Joĭ saŭ Vinerĭ, vor sosi în Capitală, artiştiĭ trupeĭ lirico-dramatică a fraţilor Lambertini spre a da o serie de reprezentaţiĭ în sala nouluĭ Ateneŭ.

Biletele de intrare se găsesc de vînzare la magazinul de muzică al D-luĭ C. Gebauer, Calea Victorieĭ.

—✠—

Concursul de sculptură *pentru marele premiŭ de străinătate* de la şcoala Naţională de Bele-Arte din Bucureştĭ va fi expus spre vederea publiculuĭ în zilele de Joĭ, Vinerĭ şi Sâmbătă (12, 13 şi 14 Septembrie) de la ora 8 a. m., şi până la 5 p. m., în localul şcoaleĭ de Bele-Arte, Palatul Academieĭ (etagiul al II-lea deasupra Muzeuluĭ Naţional). Subiectul representat este Narcis privindu-şĭ chipul în apa limpede a unuĭ isvor.

—✠—

Podgoria Odobeştĭ, care are astă-zĭ o reputaţiune incontestabilă din punctul de vedere vinicol, şi care reputaţiune a fost recunoscută încă din timpurĭ destul de vechĭ, de oare-ce pe la aniĭ 1759 şi 1779, găsim distinşĭ economiştĭ streinĭ ca: Raicevicĭ şi Peyrsonel, ce o punea în fruntea podgoriilor din Moldova, şi al căreĭ vin era foarte căutat.

Eĭ bine, în cursul acesteĭ verĭ, această podgorie a fost favorizată de împrejurărĭ de a nu cădea victima influenţilor climatice ca: grindina, etc., în cât ploile şi căldura urmată la timp. aŭ favorizat producerea uneĭ *excelente recolte*, pe de o parte; iar pe d'alta, a făcut ca şi începerea culesuluĭ să se facă maĭ de timpuriu, de cât în ceĭ-l'alţĭ anĭ, ceea ce prezintă pot zice un mare avantaj, atât pentru cultivatorĭ, cât şi pentru conservanţĭ.

Cestiunĭ Juridice

Câte-va din cestiunile, atinse în fugă, în articolele noastre precedente, relative la reorganizarea stăreĭ de lucrurĭ din lumea juridică cât şi a barouluĭ, trebuesc expuse maĭ în detaliŭ şi să ne ierte cititoriĭ noştri dacă le vom repeta.

Relativ la noua alegere a decanuluĭ şi a consiliuluĭ de disciplină, încep deja să se cristalizeze oare-care opiniunĭ: Baroul avocaţilor, zic uniĭ, trebue reprezentat prin tot ce este maĭ ilustru printre avocaţĭ şi ca reputaţiune şi ca poziţiune socială. In acest sens se alcătuesc liste care, eliminând vederile politice, pun alăturĭ pe D-niĭ M. Cornea, E. Stătescu, T. Maiorescu, G. Vernescu, C. Boerescu, etc.

Constatăm însă cu plăcere că aceasta e părerea unuĭ numĕr restrâns de avocaţĭ, şi că nu intră în vederile dispoziţiunilor de astă-zĭ ale majorităţeĭ avocaţilor. Se simte astă-zĭ, maĭ mult ca orĭ-când, necesitatea de a se reforma această instituţiune, baroul, din maĭ multe puncte de vedere. Se simte necesitatea de a se chema la respectul profesiuneĭ toţĭ aceĭ ce aŭ dreptul de a profesa avocătura, şi a se curăţa baroul de toţĭ aceĭ ce n'aŭ dreptul şi care prin toleranţă, practică, obiceiurĭ ce degradează profesiunea şi compromit corpul. Se simte necesitate— cum am spus-o—de a curăţa sălile tribunalelor de samsarĭ şi de escrochĭ de profesiune, carĭ fără scrupul şi cu o îndrăsneală culpabilă, se strecoară cu dibăcie printre degetele moraleĭ şi ale coduluĭ penal, atât în relaţiunile lor cu justiţiabiliĭ cât şi în relaţiunile lor cu avocaţiĭ saŭ cu instanţele judecătoreştĭ, etc. etc. etc.

D-niĭ C. Boerescu, Vernescu, Stătescu, etc., nu se vor putea ocupa cu aceste cestiunĭ; clientela pentru uniĭ, profesoratul pentru alţiĭ, preşidenţia Senatuluĭ pentru D. Boerescu, etc., nu le vor permite aceasta. Ideia ca prin decan şi prin consiliul de disciplină, avocaţiĭ să fie reprezentaţĭ prin tot ce coprinde corpul avocaţilor maĭ ilustru, ca ştiinţă şi ca poziţiune, este o ideie fără teren practic. Negreşit că înlăturând această ideie nu se va recurge la ideia de a alege în consiliul de disciplină tot ce e maĭ slab şi maĭ obscur dintre avocaţĭ, ci de a alege dintr'aceia cărora să nu le lipsească importanţa personală şi care maĭ ales, să nu le lipsească activitatea. Consiliul de disciplină nicĭ n'are după lege *putere representativă* pentru avocaţĭ. De când e baroul, nu s'a prezentat nicĭ o dată ocazia ca avocaţiĭ să aibă nevoe de a fi reprezentaţĭ în ţară saŭ în strĕinătate. Consiliul are dupe lege *putere de ordine şi de disciplină*, de unde se şi numeşte: consiliu *de disciplină*!

Când se descoperă în sînul corpuluĭ avocaţilor necesităţĭ importante de organizare, care nu se pot remedia de cât printr'un consiliu de disciplină energic şi activ, a ne gândi la ilustraţiunile indolente în mare parte, este a vrea să tranformăm baroul într'un sătean pe care 'l am freza la cap şi 'ĭ am pune joben, dar căruia nu'ĭ am schimba nicĭ opincile nicĭ nădragiĭ!

Am atins de asemenea în articolul nostru precedent cestiunea scoatereĭ unuĭ *ziar al tribunalelor*. Există deja un ziar juridic *Dreptul*, sub conducerea D-luĭ avocat D Popescu şi care are ca corp de redacţiune pe tînĕrul Maniu şi pe grefierul tribunaluluĭ Ilfov secţia a III-a D. Munteanu. Acest ziar dă loc, din când în când la câte un articolaşĭ de drept şi restul e plin de sentinţe, decisiĭ saŭ hotărârĭ d'ale instanţelor judecătoreştĭ din ţară, dar maĭ ales din capitală, sentinţe, decisiĭ şi hotărârĭ care, dacă sunt bune, nu sunt cele maĭ bune. Acest ziar e un ziar *sui generis*, care nu se poate zice ziar de drept, fără a'ĭ aduce o altă critică. Din causă că'ĭ lipseşte varietatea materieĭ din causa lipseĭ uneĭ coloane critice saŭ bibliografice, care să se ocupe de starea generală a cultureĭ juridice a lumeĭ întregĭ şi a progresuluĭ eĭ zilnic etc. etc. ziarul *Dreptul*, cu destul regret trebue s'o spunem, nu presintă nicĭ o importanţă. Cataplasmele de sentinţe înşirate în nesfârşitele coloane ale acestuĭ ziar, n'aŭ nicĭ un folos nicĭ teoretic, nicĭ practic, dacă nu pe acela de a vedea că maĭ toate procesele despre care tratează aceste sentinţe aŭ fost pledate de D-nul D. Popescu saŭ de a servi orgoliul cutăruĭ saŭ cutăruĭ magistrat care ar dori să'şĭ vază sentinţele publicate prin ziare!

Nu un asemenea ziar este vorba să se scoată. Societatea noastră e crudă încă în toate moravurile eĭ ca şi în cele juridice. Presa e datoare să călăuzească aceste moravurĭ şi laude pe cele bune, să biciuiască pe cele rele. Din critică ese lumină.

Un ziar fără coloană critică e un ziar fără glas, fără voinţă, fără viaţa luĭ proprie. Ştiinţa—or care ar fi — progresează un ziar fără o coloană care să urmărească pas cu pas acest progres în toate ţările — căcĭ ştiinţele ca şi artele nu aŭ patrie — şi care să'l expue şi să'l critice nu corespunde misiuneĭ sale şi nu merită să trăiască.

De un asemenea ziar se simte nevoe şi nu de un ziar în genul ziaruluĭ *Dreptul*. Se dă o sentinţă schiloadă numaĭ şi numaĭ pentru a proteja pe cutare persoană saŭ cutare interes; de sigur că ziarul *Dreptul*, care de când există n'a relevat o asemenea sentinţă deşi sunt multe nu o va releva nicĭ pe viitor. Ziarul ce este vorba să se scoată va avea datoria şi misiunea de a faca asemenea relevărĭ. O faptă bună saŭ rea a unuĭ magistrat saŭ avocat, spre ex. o pledoarie strălucită asupra unuĭ proces important, o mĕsură de cancelarie saŭ de procedură saŭ de şedinţă, venită de sus, saŭ luată de însuşĭ preşedintele uneĭ instanţe judecătoreştĭ, saŭ de baroŭ relativ la interesele sale, istoricul vr'uneĭ crime care alarmează opinia publică, desbaterile unuĭ proces etc. toate acestea nu aŭ în ziarul *Dreptul* nicĭ o coloană. Publicul găseşte noutăţĭ relative la acest soiŭ de afacerĭ juridice în coloanele ziarelor *politice*.

Şi fiind-că vorbim între altele şi de mĕsurile ce magistraţiĭ iaŭ şi pot lua ca chestiĭ de ordine saŭ de şedinţă, să relevăm una foarte caraghioasă. La secţia III-a a Curţiĭ de Apel se intră maĭ rĕŭ de cât ca la un spital de bolnavĭ, cărora sgomotul le poate pricinui moartea. Cum deschizĭ uşa, eştĭ înhăţat de piept de către un aprod, care te primeşte cu o mimică foarte caraghioasă, arătându'ţĭ pe D. preşedinte Schina — magistrat integru de altfel — şi zicêndu-ţĭ:

— Ş... ş.... încet...

— Ce pofteştĭ, D-le?

— Ş.. ş... tacĭ...

— Păĭ... nu zic nimic.

— Ş... ş.. nu călca...

— Cum o să merg dacă n'oĭ călca?

— Ş... ş... uşor...

In acelaşĭ timp zăreştĭ şi pe D. preşedinte, cu privirea răstită, înălţându-se pe fotoliul sĕŭ, punând mâna pe clopoţelul de ordine şi strigând:

— Aprod, cine face gură... dă-l afară...

Conflictul de ordinar se împacă cu acesta şi când crezĭ că aĭ scăpat cu primul aprod, un al doilea te apucă din noŭ de piept, cam pe la mijlocul săleĭ şi, vreĭ nu vreĭ, te opreşte şi te împinge să şezĭ jos pe bancă.

— Lasă-mĕ, D-le, că am treabă...

— Nu e voe...

— Cum, nu e voe să am treabă?

— Ş... ş...

Se spune că pe o cucoană istericoasă, care îşĭ căuta avocatul pe la toate secţiile, a apucat'o palpitaţiile de sperietură când s'a trezit apucată de piept, vrând să deschiză uşa Curţeĭ de apel, secţia a treia. Un alt justiţiabil, bătrîn şi mucalit, când s'a pomenit fără veste apucat de piept, a scuipat pe aprod drept în faţă.

— Ptiŭ!... bată-te D-zeŭ, că mĕ speriaşĭ...

Dacă se găsesc în sală maĭ mult de zece oamenĭ, vezĭ pe D. preşedinte ordonând să se deschidă ferestrile, că pute în sală....

Se povestesc o mulţime de scene şi de altercaţiunĭ între D. preşedinte şi avocaţĭ: câte o dată i se pare pledoariile prea lungĭ; altă dată, inutile; câte odată, cutare avocat strigă prea tare; altă dată, un alt avocat — care vorbeşte şi maĭ tare de cât cel dintâĭ — prea vorbeşte încet. Cutare, prea se repetă — şi, relativ la repetare, se atribue unuĭ ilustru membru al barouluĭ,—o altercaţiune în care acesta, apostrofat că prea se repetă, ar fi respuns că e chestie de nervĭ şi că sunt medicamente la spiţărie şi pentru mâncărimea de piele.

Gaius.

IOANNE MAGDELEINE

UN VITEAZ

(Episod din 1871)

I

— Uite'ĭ! uite'ĭ! strigară copiĭ şi femeile.

Intr'o clipă, uşile şi ferestrele se'nchiseră şi şoseaua care tăia satul fu îndată pustie.

In casa luĭ moş Nivert toţĭ eraŭ topiţĭ de frică.

Fiul, Anton, cu şorţul de piele întins pe piept şi bălălăind peste picioare, umbla de colo până colo, fără să zică nicĭ o vorbă, cu pumniĭ încleştaţĭ.

Nevastă-sa, şezênd pe vine pe vatră în faţa căldărĭ în care fierbea ciorba de seara pentru toţĭ aĭ caseĭ, lăsase o mână în jos inertă.

Lângă fereastră, bunicul cu pletele albe, cu braţul rezimat pe umĕrul micuţuluĭ Iacob, se uita în vĕzduh, pe sub prîncenele'ĭ încruntate, cu o privire tristă, pe când bĕtrâna, inconştientă, ghemuită lângă pirostriĭ, asculta cum fierbea ciorba.

— Să fie departe încă, Claudino? întrebă Anton.

— Vaĭ! rĕspunse nevasta, lelea Legouje i-a zărit cam pe la Crucea Boilor... o să'ĭ vezĭ aci peste jumĕtate de ceas!

Anton luă pe fiul sĕŭ Iacob de mână.

— Vin cu mine, micule! zise el cu glasul cam schimbat.

Claudina deschise gura.

— Ce cauţĭ înaintea Prusienilor? Pentru ce cauţĭ să te puĭ în primejdie? Omul nu poate şti ce o să se întîmple. Maĭ bine e să staĭ acasă. Numaĭ de n'ar jefui satul! Ah! sfîntă Fecioară, ce nenorocire!

Anton nu ţinu seamă de rugăciunile nevesti.

Plecă cu Iacob.

In capătul satuluĭ, şoseaua cotea, ş'apoĭ se profila în linie dreaptă, desfăşurându-se printre doă şirurĭ de plopĭ, ca

să se piardă la orizont în adâncimile tufoase ale văilor.

La o depărtare de cinci sute de metre de sat, în lumina soarelui de tómnă, scăpărară țevile puștilor și coifurile Prusienilor.

Avangarda unui corp german se odihnea împrejurul unei cruci de lemn.

Vrăjmașul umblase toată ziua.

Acum era o haltă.

II

Rotarul, uriaș cu brațele de atlet, înegrite de fumul foalelor, luă pe fiul sĕŭ și'l puse, cu băgare de seamă, călare pe o grindă.

— Iĭ vezĭ bine, dragu tati? întrebă el pe copil.

— Da, tată.... Sînt Prusieniĭ.

— Da, sînt Prusieniĭ.

— Va să zică aŭ să vie?

— Vin!

— Dar, ia spune'mĭ, pentru ce'ĭ lasă să vie?

Meseriașul șterse cu dosul mâini doĕ lacrimĭ marĭ care'ĭ frigeaŭ obrajiĭ.

— Pentru ce 'ĭ lasă să vie dragu tati?... Fiindcă Franța nu maĭ e Franța... fiindcă armata noastră nu era gata... fiindcă eĭ sunt zece în potriva unuia... fiindcă noĭ n'am omorît încă destuĭ Prusienĭ!

Copilul, mișcat, ridică ochiĭ luĭ marĭ frumoșĭ pe obrazul palid și convulsat al uriașuluĭ.

— Bine, tată, atuncĭ trebue să maĭ omorîm!

Anton nu zise nimic.

Frunzele îngălbenite cădeaŭ învîrtindu-se și acopereaŭ șoseaua.

Câmpurile eraŭ pustiĭ; țăraniĭ, vĕzênd că s'apropie armata germană, îșĭ părăsiseră munca și se 'ntorseseră în grab'acasă.

— Aŭ pornit! strigă de odată micul Iacob.

Așa era. Armata prusiană pornise în coloană de marș.

Avangarda, un detașament de infanterie, înaintea căreia mergea un ofițer călare, înainta spre sat.

Rotarul puse pe copil jos.

— Haidem și noĭ! zise el; a venit vremea să ne întoarcem acasă, dragu tati; dă'mĭ mâna!

Tatăl și copilul tropăiaŭ unu lângă altul.

Toate porțile, toate ușile eraŭ închise; o tăcere de moarte domnea peste sat.

— Du'te lângă mamă-ta, zise rotarul fiuluĭ sĕŭ; eŭ am treabă în fierărie.

III

In fundu fierărieĭ, într'un colț întunecos, atîrna pe zid o pușcă veche de vînătoare peste o geantă umflată.

Anton se uită la armă, băgă repede douĕ gloanțe, și, așteptă, trăgĕnd cu urechia.

S'auzi un zgomot care se lămurea tot maĭ mult cu cât s'apropia.

Prusieniĭ intraŭ în sat.

O sută de metre maĭ despărțea acum rotăria de capul coloaneĭ.

Rotarul se năpusti în mijlocul stradeĭ.

Claudina îl vĕzu repezindu-se cu pușca întinsă.

— Antoane! Antoane! ce vreĭ să facĭ, nenorocitule? strigă ea deschizênd repede ușa caseĭ.

In mijlocul șoseli, singur în fața rîndurilor strînse ale germanilor, uriașul, liniștit și metodic, se pusese într'un genunchiŭ cu pușca la ochiŭ.

O hi.

— Dumnezeule! Dumnezeule! strigă nevasta.

S'auzi un pocnet de pușcă.

Ofițerul prusian căzu de pe cal.

S'auzi al doilea pocnet de pușcă.

Un sub ofiœr care mergea de lăturĭ, căzu pe trotuar.

Anton sta acum în picioare, nemișcat, cu fața întoarsă spre vrăjmaș.

Claudina căzuse leșinată pe scară.

O desarjă spintecă aerul.

Trăsnit, uriașul se învîrti în loc, căzu și se tăvăli în țĕrînă.

Avantgarda trecu în pas de șarjă.

Dupĕ ce trecu cel din urmă om al coloaneĭ, cadavrul luĭ Anton, groaznic de strivit în picioare, era numaĭ o grămadă de carne informă întinsă lângă pîrîŭ...

I. S. Spartali.

DIVERSE

Milionariĭ cerșetori

Mutând mobila mizerabilă a viorististuluĭ Hermann Kottinger, din San-Francisco, s'a găsit în maĭ multe mobile și maĭ cu seamă în saltelele pe care a murit celebrul artist, un milion în aur.

Hermann Kottinger a murit de o boală pricinuită de lipsurile la care se supunea, ca să'șĭ mărească comoara.

La Tor, lîngă Udine, a murit un cerșetor, în vîrstă de vr'o sută de anĭ; în odaia luĭ s'a găsit ascunse în colțurĭ, douĕ milioane. Moșteniroriĭ sunt doĭ nepoțĭ, carĭ zac în mizeria cea maĭ neagră.

Statistica pământuluĭ

Pămêntul numĕră cam un miliard 500 milioane locuitorĭ; amîndouĕ sexele sunt cam în acelașĭ numĕr.

Mijlocia viețeĭ omeneștĭ e de 33 anĭ; dar un sfert din numĕrul oamenilor mor înainte de a împlini cincĭ-spre-zece anĭ.

Unul la mie ajunge vîrsta de o sută de anĭ; 60 la mie ajung la vîrsta de 65 anĭ; și 10 la mie ajung la vîrsta de 30 de anĭ.

Pe fie-care an mor 33 de milioane 33 de miĭ 33 de inșĭ, adică 92,874 pe zi, 3730 pe ceas, 60 pe minut și unu pe secundă.

La 100 de morțĭ sunt 116 nașterĭ.

Resboaele și epidemiile restabilesc cumpăna între morțĭ și nașterĭ. Fără ele globul nostru curînd ar ajunge prea mic ca să încapă pe toțĭ oamenĭĭ.

ULTIME INFORMAȚII

D. Ministru de finance și D-na Vernescu aŭ sosit astă zĭ în capitală.

Putem afirma într'un mod pozitiv că D. Gh. Vernescu nu a fost la Pallanza.

—✠—

Aproape toate comisiunile alese de consiliul general al instrucțiuneĭ publice aŭ sfîrșit cercetarea diferitelor proiecte ce li s'a supus de D. Poni, ministrul cultelor.

Maĭ multe rapoarte sunt trimise la tipar și cu începere de Venerĭ se vor ține ședințele plenare ale consiliuluĭ.

—✠—

In numĕrul nostru de mâine vom publica o corespondență interesantă, pe care o găsim în *Neue Freue Presse*, asupra boaleĭ Regineĭ Elisabeta.

—✠—

Cu toată liniștea ce domnește pe toate piețele Europeĭ, bursele sunt foarte calme.

Napoleonul la Viena a oscilat zilele acestea 9,33—933¼—934½. Rublele aŭ cotat la Viena 124; la Berlin 214,60; — Renta română la Berlin și Francfort 4 la sută, 83.10; — 5 la sută, 97.50.

Schimbul e foarte căutat. La Berlin cotează ast-fel: Londra 20,20; — Paris 79,95; — Amsterdam 167,30; — Viena 171,70; — Belgia 79,85: — Italia 78,20.

—✠—

Rugăm pe D. Primar al Capitaleĭ să inspecteze stradele Biserica Amziĭ, Episcopieĭ și Romană—pe la finele spre calea Victorieĭ.—Să va încredința că pavagiul acestor strade a ajuns într'un hal rușinos, maĭ ales pentru Capitala Belgieĭ Orientuluĭ (?)

Nu ne îndoim că D. Primar va ordona imediat repararea acestor strade.

—✠—

Din Brăila ni se anunță că eleviĭ claseĭ a 7-a a liceuluĭ real s'ar fi pus în grevă, până când viitorul lor va fi asigurat.

Credem că rĕŭ aŭ făcut și suntem în plăcuta pozițiune de a anunța că D. Poni a rugat pe consiliile profesorale ale ambelor universitățĭ ca, până la votarea legeĭ prin care se va regula definitiv situația lor, absolvențiĭ liceuluĭ real să fie primițĭ a urma cursurile facultăților de medicină saŭ științĭ.

In același timp, D. Poni a promis că va interveni pe lângă colegul sĕŭ de la resboiŭ, pentru a amâna recrutarea acestor tinerĭ până când vor depune examenul de bacalaureat.

—✠—

Consiliul de reformă din Galațĭ, a amânat procesul locotenentuluĭ-colonel Căplescu, ce trebuia să se judece astă-zĭ.

Pentru ce?—D. general Pencovicĭ singur ar putea să ne-o spue.

Am putea repeta cu Hamlet:—*E ceva putred în...... Consiliul de reformă din Galațĭ.*

—✠—

Se vorbește că o sciziune se produce în rîndurile concentraților.

Cauza ar fi că D. Alex. Lahovary ar fi declarat, într'o adunare intimă a grupuluĭ, că este decis a intra în cabinet fără condițiunĭ.

Așa de puținĭ și deja divizațĭ? Asta ne aduce aminte canțoneta franceză:

Ils étaient quatre
Qui voulaient se battre.
Il y en avait trois
Qui ne voulaient pas.

—✠—

Têrgul moșilor, deschis zilele trecute, pentru sezonul de toamnă a făcut un complect fiasco.

Țuica, saŭ cum se zice în limbagiul moșilor *zăpăceala*, n'are căutare, mustul fiind la ordinea zileĭ.

Dacă D. Pache se ținea de vorbă și reînvia dealul Filaretuluĭ o nemerea.

Nenea Iancu-Decalitru este tocmaĭ de aceiașĭ părere.

—✠—

In numĕrul nostru de la 5 Septembrie c. am publicat o poveste intitulată: *Negufătorul și maimuțele*, care ne-a fost trimisă de D. Ștefănescu Goangă.

Am uitat să adăogăm la ea și observația că D. Goangă a cules acea poveste din *Gramatica română* (sintaxa, stil și compoziție) a D-luĭ Th. D. Speranția, profesor la școala normală de institutorĭ și care este una din cele maĭ bune cărțĭ didactice de acest fel.

MULȚUMIRE PUBLICĂ

Comitetul de acțiune și inițiativă al monumentuluĭ batalionuluĭ al II-lea de vênătorĭ, exprimă viile sale mulțumirĭ, atât acelora carĭ, animațĭ de înaltul sentiment al doruluĭ de țară, aŭ trimes ce aŭ încasat, cât și acelora carĭ aŭ bine-voit a primi liste de subscripțiunĭ și pe carĭ comitetul îĭ roagă să grăbească trimiterea lor dimpreună cu sumele adunate spre a vedea, pentru bucuria generală, ridicânduse cât maĭ curând monumentul voinicilor vênĕtorĭ aĭ batalionuluĭ al II-lea.

Comitetul

Familiile carĭ ard de dorință ca copiĭ lor de clasele primare, liceale saŭ comerciale, să-șĭ câștige învățătură și educație bună, le recomandăm pensionul de băețĭ al D-luĭ Emiŭ Bălteanu (calea Moșilor 138), care e un adevĕrat institut, cum trebue să fie. Directorul, om cu studiĭ academice speciale și cu esperiență în ale școaleĭ, îșĭ împlinește cu sfințenie datoria de educator, după cum a dovedit cu fapte nu cu vorbe și dupe cum părințiĭ s'aŭ încredințat eĭ înșișĭ 'n persoană. Pentru băețiĭ carĭ urmează la școala de comerț, D-l director a luat acum de asociat pe D-l Fl. Crasan, profesor la școala comercială, care, ajutat de medidatorĭ, va veghia de aproape pe acești școlarĭ atât la pension cât și la școală. Școlariĭ primarĭ daŭ examen la școala statuluĭ, iar ceĭ gimnasialĭ urmează cursurile în Institut saŭ la școalele publice, după voința părinților. Cursurile claselor ce se fac în Institut sunt conforme programelor ministeriale. Eleviĭ acestor cursurĭ învață să vorbească limbele francesă, germană și chiar greacă dacă o cer părințiĭ Afară de acestea, aci sunt musică, gimnastică, grădină de copiĭ, etc. Familiile se pot încredința de buna stare a institutuluĭ, vizitându-l orĭ când, un astfel de pensionat e o bine facere pentru noa generație, de acea ne face o deosebită plăcere recomandându-l celor în drept.

Sub Semnatul Constantin Hiott, tutor al minorilor copiĭ remașĭ în urma reposatuluĭ Căpitan Ion N. Mano, fac prin acéasta cunoscut tutulor acelora carĭ ar avea verĭ o reclamațiune de făcut asupra Succesiuneĭ, saŭ orĭ ce altă daraveră privitoare pe reposatul, să se presinte până în patru zecĭ zile, de la data aceștia, la biuroul meŭ din strada Câmpineanu Nr. 36, de la orele 9—11 dimineața:

Bucureștĭ 4/16 Septembrie 1891

C. Hiott.

ANUNCIU

La biserica Adormirea Maiceĭ Domnuluĭ din Giurgiŭ este necesitate de Diacon, salariat lunar cu leĭ 120, amatorĭ se vor presenta spre esaminare în or ce zi de sărbătoare.

MERSUL TRENURILOR

PORNESC DIN BUCUREŞTI:

Bucureştĭ-Iaşĭ, direct de persoane. — Pleacă din Bucureştĭ la ora 7 dim., din Ploeştĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focşanĭ 1,20 p. m., din Mărăşeştĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,09 p. m., din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7 seara, din Paşcanĭ 8,49 s., soseşte în Iaşĭ 11,05 s. — Accelerat, pleacă din Bucureştĭ 9,35 seara, din Ploeştĭ 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicul-Sărat 1,46 dim., din Focşanĭ 2,43 dim., din Mărăşeştĭ 3,20 d., din Adjud 4,13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman 7,13 dim., din Paşcanĭ 8,40 dim., soseşte în Iaşĭ la 10,45 dim.

Bucureştĭ-Vasluĭ, Brăila-Galaţĭ, direct accelerat.— Pleacă din Bucureştĭ la 7.50 seara, din Ploeştĭ 9,42 seara, din Buzĕŭ 11,41 seara, din Rîmnicu-Sărat 12 39 s., din Focşanĭ 1.37 noaptea, din Mărăşeştĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2,53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., soseşte în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galaţĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea, din Barboşĭ 3,22 d., soseşte în Galaţĭ 4 dim.

Bucureştĭ-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureştĭ 6,40 seara, din Titu 7,47 seara, din Piteştĭ 9,08 seara, din Costeştĭ 9,36 dim., Slatina 10,57 seara, din Piatra Olt 11,19 seara, din Craiova 12.24 noaptea, din Filiaşĭ 1,13 dim., din Turnu-Severin 3,10 dim., soseşte în Vêrciorova 3 32 dim. — De persoane pleacă din Bucureştĭ 8.10 dim., din Titu 9,39 dim., din Goleştĭ 11 dim., din Piteştĭ 11.37, din Costeştĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2 29 p. m., din Craiova, 4.04 p. m., din Filiaşĭ 5,18 p. m., din Turnu-Severin 7,59 seara, soseşte în Vêrciorova 8,25 s.— Fulgerul pleacă din Bucureştĭ 4.03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteştĭ 6,22 s., din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,28 seara, din Filiaşĭ 10.15 seara, din Turnu-Severin 12,06 noaptea, soseşte în Vêrciorova 12,28 noaptea.

Bucureştĭ-Craiova, direct, persoane. —Pleacă din Bucureştĭ 2.48 p. m., din Titu 4.03 seara, din Goleştĭ 5.30 seara, din Piteştĭ 6 seara, din Costeştĭ 6.31 seara, din Slatină 8.32 seara, din Piatra 9.05, soseşte la Craiova 10.20 s.

Bucureştĭ-Piteştĭ, direct, persoane.—Pleacă din Bucureştĭ 6.45 d., din Titu 8.21 d., din Goleştĭ 9.44 d., soseşte la Piteştĭ 10.44 d.

Bucureştĭ-Galaţĭ, direct, persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 9.40 d., din Ploeştĭ 11.48 d., din Buzĕŭ 2.05 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboşĭ 5.59 p. m., soseşte Galaţĭ 6.35 seara.

Acelaşĭ tren spre Tecucĭ.—Pleacă din Buzĕŭ 2.15 p. m., din R.-Sărat 3.49 p.m., din Focşanĭ 7.48 seara, din Mărăşeştĭ 9.02 seara, soseşte Tecucĭ 9.45 seara.

Bucureştĭ-Predeal, direct accelerat.—Pleacă din Bucureştĭ 4.40 p. m., din Ploeştĭ 6.17 seara, din Câmpina 7.18 seara, din Sinaia 8.31 seara, soseşte Predeal 9.10 seara.

Accelerat.—Pleacă din Bucureştĭ 7.35 d., din Ploeştĭ 9.44 d., din Câmpina 10.48 d., din Sinaia 12.03 p. m., soseşte Predeal 12.45 p. m.

De persoane. — Pleacă din Bucureştĭ 8.50 d., din Ploeştĭ 10.48 d., din Câmpina 11.55 d., din Sinaia 1.14 p. m., soseşte Predeal 1.56 p. m.

Bucureştĭ-Giurgiu, direct, (fulger), pleacă din Bucureştĭ 5,35 dim. soseşte Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureştĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8 30 d., soseşte Giurgiu 10,18 d. — *De persoane* din Bucureştĭ, gara de Nord 5.25 p. m., din Filaret 5,55, soseşte Giurgiu 7,48 s.

Bucureştĭ-Călăraşĭ Feteştĭ-Slobozia, pleacă din Bucureştĭ 7,50 dim., soseşte Călăraşĭ 12,20 p. m. Feteştĭ 11,53 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREŞTĬ

Din Iaşĭ 7,30 d. şi la 9,35 s.

Din Vasluĭ-Galatz 8,40 d.

Din Predeal 11.55 d. la 8,50 s. şi la 9,30 seara.

Din Galaţĭ 5,10 s.

Din Vêrciorova 11.15 s. Fulgerul, la 9,25 d. acceleratu 8,25 s. persoane.

Din Craiova 12,55 p. m.

Din Piteştĭ 9,10 seara.

Din Călăraşĭ 6,25 s.

Din Giurgiu 3,56 p. m. fulgerul, la 0,45 d. şi 7,20 s. persoane.

Proprietar-Editor, Th. Basilescu.

Bucureştĭ. — Tipografia Thoma Basilescu, Bulevardul Elisabeta, 111.